

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies primus et secundus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1866

Prologus. Cur Sancti Vitam describere aggrediatur, auctor exponit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73889](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73889)

A *ejusque sociorum in Cartusiam exprimunt, quæque, veluti a Guigone in Vita S. Hugonis, Gratianopolitani episcopi, suppeditata, hic citantur, ab hac Guigonis lucubratione, tum apud nos, tum apud Surium absunt; ut adeo vel exemplaria, e quibus tum apud nos, tum apud Surium conscripta a Guigone S. Hugonis Vita publici juris facta est, dictorum verborum omissione fuerint vitata, vel ut biographo nostro, qui præterea in nonnullis aliis lectionibus a dicta, prout apud nos et Surium edita est, sancti illius antistitis Vita dissonat, Vita ejusdem exemplar corruptum præluxerit. Ac postremum quidem hoc verosimilius vel ex eo puto, quod elogii quoque, Commentarii prævii num. 7 dati, exemplar, quod ei præluxit, quodque tamen pro incorrupto habuit, fuerit corruptum, uti liquet ex iis, quæ ejusdem Commentarii prævii num. 319 dicta sunt.*

o *De oblata hac S. Hugoni, Gratianopolitano episcopo, visione ejusque adjunctis videsis Commentarii prævii num. 425 et aliquot seqq.*

p *Cella est seu prioratus in urbis Gratianopolitanae suburbio, a mox hic subjecto S. Theofridi, de quo Operis nostri tom. I Aprilis pag. 41 in Annotatis ad lit. d, monasterio dependens; hujus autem e cellæ illius Prioris postea abbas hic memoratus Guilielmus, licet vitam eremiticam seu solitariam in Cartusia cum Hugone et Brunone duxerit, propterea tamen non magis, quam prior e binis hisce Sanctis Cartusianus existit. Ad Galliam Christianam auctam tom. II, col. 766.*

q *Prior e tribus hisce Pontificibus anno 1083 excessit e vivis, cumque, qui ei fuerat successus nomenque Victoris assumpserat, Desiderius anno 1087 etiam obiisset, ad S. Petri Cathedralam evehctus tandem est Otto seu Odo, qui Urbani II nomen accepit, quique S. Brunone Remis magistro usus aliquando fuerat, uti in Commentario prævio num. 96 ostendi.*

r *Fuisse Sanctum ab Urbano II Papa e Cartusia evocatum, e primorum quatuor Cartusiarum Priorum Chronologo apud Labbeum tom. I Bibliothecæ novæ librorum Mss. pag. 658 indubitatum est, uti etiam Brunonem, antequam id fieret, Cartusiam, uti mox hic subditur, recessisse sex annis; verum posteriorem ex hisce non pro completo, sed pro incompleto duntaxat habendum esse, facile quisque colliget ex iis, quæ § 50 de tempore, quo Sanctus ad Urbanum II Papam accessit, disserui.*

s *De instrumento hoc, per S. Brunonem Seguinum, celeberrimi diocesis Claromontensis in Alvernia monasterii Casæ-Dei abbatii, qui recte hic, quemadmodum recitata Commentarii prævii num. 305 et binis seqq. donationis Cartusiarum litteræ fidem faciunt, e primis hujus donatoribus unus existisse dicitur, concessio, ad Comment. prævium num. 315 et binis seqq.*

t *Ad Rhegiensem in Calabria archiepiscopatum Sanctus noster electus seu postulatus fuit anno 1090, uti probant, quæ huc spectantia in Commentario num. 352 et seq. adduxi.*

u *Anno scilicet, ut Commentarii prævii num. 729 docui, 1101, cum sibi jam in Turritana eremo tringinta circiter discipulos adjunxisset, uti e Turritanorum, qui Lanuino post Sancti obitum obedientiam promiserunt, monachorum Catalogo, in Commentarium prævium num. 622 illato, fas est colligere.*

x *Ut omnes Brunonis discipuli Romam ad eum*

Octobris Tomus III.

convenerint, miraculo factum, innuere hic videtur noster biographus; qua de re, quid sentiam, Commentarii prævii num. 327 edixi.

y *Pontificias illas litteras Commentarii prævii num. 328 integras dedi; in iis autem, non Ordinis Cartusienensis, sed cellæ duntaxat seu monasterii, a Brunone constructi, mentio fit.*

z *Instrumentum istud in Commentarium prævium intuli num. 329. Ceterum quid de tempore, quo floruerit hic Sancti nostri biographus, e Cartulario Cartusienensi, cujus hic meminit, concludendum appareat, videsis Commentarii prævii num. 12 et seqq. expositum.*

aa *Lauduinum S. Bruno, non tunc primum, cum apud Pontificem jam existeret, uti hic indicari videtur, sed cum e Cartusia abiret, Priorem constituit, uti liquet e recitatis in Commentario prævio num. 329 litteris, quibus Cartusiam Landuino aliisque Sancti discipulis Siginus, Casæ-Dei abbas, restituit.*

bb *Omnes Apostolos in Christi Passione a fide defecisse, soli heterodoxi asserunt; quare a vero hic aberrat biographus.*

cc *Liquet hinc, etiam secundum hunc biographum nostrum annos sex, quibus S. Bruno, antequam ab Urbano II Papa Romam evocaretur, Cartusiam recessit, incompleto duntaxat fuisse.*

dd *Paucis duntaxat mensibus Bruno apud Urbanum Papam, antequam in Turritanam Calabriæ eremum secederet, commoratus est, uti manifestum fit ex iis, quæ Commentarii prævii § 51 dicta sunt.*

ee *Errorem hic in biographo nostro cubare, indubitatum est. Ad Commentarii prævii § 50.*

ff *De prodigioso, qui hic memoratur, fonte, miraculisque, quæ aquarum ejus virtute fuerint patrata, videsis Commentarium prævium num. 753 et aliquot seq.*

AUCTORE
ANONYMO.

VITA ALTERA,

**Auctore Francisco a Puteo
Cartusiarum Majoris Prioris,**

**Ex editione, Basileæ anno
circiter 1515 adornata.**

PROLOGUS.

**Cur Sancti Vitam describere
aggrediatur, auctor
exponit.**

Non solum Dominum in Sanctis ejus, sed etiam ipsos Sanctos in Domino laudare jubemur, sicut scriptum est: Laudemus viros gloriosos, et parentes nostros in generatione sua a. Homines divites in virtute, et pulchritudinis studium habentes, pacificantes in domibus suis. Quorum corpora in pace sepulta sunt: et laudem eorum nunciat Ecclesia. Laudemus, inquam, et verbo et imitatione dignos laude mon-

Sanctos in
Domino lau-
dare,

a

AUCTORE
FRANCISCO
A PUTEO.
b

stremus viros, sic a virtute dictos, non quidem viatores, cum Veritas dicat: Neminem salvaveritis in via *b*; sed gloriosos, scilicet in gloriam jam receptos, et de sua immortalitate securos; et parentes nostros spirituales, quorum fidem et opera imitari debemus, et quorum doctrina et exemplis Deo geniti sumus, secundum illud Apostoli: Per Euangelium ego vos genui *c*. In generatione sua, id est, secundum ea, quae fecerunt in vita sua.

id est, gloriosa eorum facta ad Dei honorem narrare debemus:

2 Homines divites in virtute. Nam virtutes verae divitiae sunt, quae violenter auferri non possunt. Pulchritudinis studium habentes, per veram fidem et debitam ordinationem cogitationum, affectionum, et operum. Pacificantes, id est, pacem habentes et facientes in domibus suis. Quorum corpora in expectatione pacis perfectae, quae dabitur in resurrectione, sepulta sunt: et laudem eorum nunciat Ecclesia, eorum videlicet exempla, et gloriosa facta narrando ad Dei honorem et aliorum informationem. Hoc est enim illud iuge Sacrificium, quod in Dei Ecclesia sine intermissione offertur. Sacrificium acceptabile, holocaustum pingue, non hircorum aut vitulorum, sed laudis; dum scilicet laudatur Deus in Sanctis suis ab homine, quem creavit, quem redemit, cui et regnum caeleste promisit. Hoc est Sacrificium Deo gratum, creditibus vero utile et necessarium. Necessarium quidem, quum per prophetam Dominus dicat: Immola Deo Sacrificium laudis *d*. Ei vero gratum et acceptabile, quia Sacrificium laudis (inquit) honorificabit me *e*. Nobis autem utile, quia illic ostendam illi salutare Dei, Christum scilicet, qui caput est omnium Sanctorum, et merces eorum.

hinc ad S. Brunonis gesta praedicanda se aliosque exstimulat biographus.

3 Laudemus igitur, dilectissimi fratres, Dominum in Sanctis ejus: et praecipue in hoc beatissimo patre nostro Brunone, cujus hodie festivitas agitur, qui nos in Christo genuit: qui vitae viam nobis in eremo preparavit, et vivendi normam suo exemplo monstravit. Et quamvis eum, ut dignum est, laudare non sufficimus, ab ejus tamen laude cessare non debemus. Exaltemus itaque eum et laudemus, quantum possumus, quia major est omni laude. Narremus mirabilia ejus, quae fecit: annunciemus inter gentes opera ejus, ut ex eis glorificetur Deus, et ut nos eum, quem patrem habere meruimus in terris, socium et confratrem, ejus nos adjuvantibus meritis et precibus, habere mereamur in caelis.

ANNOTATA.

- a Ecclesiastici 44, v. 1.
b Ita fere Luca 10, v. 4.
c Ad Corinthios 4, v. 13.
d Psalmo 49, v. 14.
e Psalmo 49, v. 25.

CAPUT I.

Occasione defuncti, qui sese damnatum, inter solemnes exsequias a feretro proclamat, in solitudinem secedere Bruno statuit, alios in idem propositum attrahit, iterque cum his ad Hugonem, Gratianopolitanum episcopum, suscipit.

Temporibus Gregorii septimi, Romani Pontificis *a*, et Henrici quarti imperatoris *b* circa annum salutis nostrae octogesimum secundum supra millesimum, quum in Parisiensi civitate solenne floreret studium, abundans tum multitudine scholarum et perquam copiosa caterva doctorum solemni in omni doctrinarum genere, tale in ea contigit horrendum et memorandum spectaculum. Quidam enim solennis doctor, inter ceteros doctores praecipuus, scientia et moribus excellenter ornatus, ac praeter ceteris honoratus, gravi quadam infirmitate praeventus, lecto decumbens, vitae suae diem clausit extremum. Cui cum solennes de more pararentur exequiae, ad eum honorandum convenit magistrorum, studentium, et quorundam civium multitudo copiosa. Quibus comitantibus et funus prosequentibus, defuncti corpus ad ecclesiam, in qua sepulturae dandum erat, delatum est. Cumque ab invitatis ecclesiasticis, qui tunc aderant, defunctorum solitum decantaretur Officium, quum ventum est ad eam lectionem, quae incipit, Responde mihi, surrexit, qui erat mortuus, et erecto paululum capite, resedit in feretro, cunctisque videntibus et audientibus, ac praeter novitate rei stupentibus, alta, licet horrenda, voce clamare cepit et ait: **IUSTO DEI JUDICIO ACCUSATUS SUM.**

Inter exsequias, tribus continuis diebus funeri suo habitas, primo se accusatum, a b

3 Quo dicto, iterum recubuit. Illi vero, qui haec audierant et viderant, non modicum nec immerito territi, decreverunt consulte quidem et provide, sepulturam ejus in crastinum differendam, rei exitum praestolantes. Die itaque sequenti quum tantum spectaculum jam fuisset in tanta civitate divulgatum, ad dictam ecclesiam convenit maxima et quasi innumerabilis utriusque populi multitudo. Ubi reinceptis et inde continuatis exequiis, dum ventum est ad eundem lectionis initium, idem defunctus, ut pridie, de loculo, in quo mortuus jacebat, exiliens, dixit: **IUSTO DEI JUDICIO JUDICATUS SUM.** Et hoc dicto, intra feretrum iterum se recepit; unde crevit inter astantes admiratio non parva. Quia tamen ex hoc nondum fuerant de ejus reprobatione certi; cum verba illa accusatus sum et judicatus sum, possent etiam in bonam partem interpretari, tanquam ipse primo injuste fuisset ante tribunal Christi ab eo, qui perdere cuncta festinat, indebite accusatus, et inde justo Dei iudicio ab ejus calumniosa accusatione liberatus, cunctis

secundo judicatum.